

Ruokapalvelut kohti luomutavoitetta (RuKoLa) -hanke

Luomutetaan ruokapalvelut (LuRu) -hanke (2022–2024) osoitti, että ruokapalveluilla on halua ja kykyä lisätä luomun käyttöä, kun tarjolla on toimivia malleja ja tukea muutokseen. Hankkeen pilotit ja luomuyritykset korostivat yhteistyön merkitystä koko ruokaketjussa sekä tiedonkulun tärkeyttä tuotetarpeista ja saatavuudesta.

Luomun kulutus vähittäiskaupassa on laskenut hintojen nousun vuoksi, mutta julkisilla ruokapalveluilla on mahdollisuus tasapainottaa markkinaa ja edistää kestäväää ruokajärjestelmää. Kansallinen 25 %:n luomutavoite on vielä kaukana, minkä vuoksi LuRu-hankkeen hyvien käytäntöjen jalkauttaminen on tärkeää.

Ruokapalvelut kohti luomutavoitetta RuKoLa -hanke jatkaa siitä, mihin LuRu-hankkeella päästii. RuKoLa-hanke vastaa LuRu-hankkeen tuloksien jalkauttamisesta valtakunnallisesti. Tavoitteena on:

- Selvittää luomutuotteiden markkinapotentiaalia ja hintatasoa.
- Vakiinnuttaa luomun käyttöä julkisissa keittiöissä.
- Parantaa luomutuotteiden saatavuutta ja ennakointia.
- Tuottaa koulutusmateriaaleja ja strategiatyön tukimateriaalia eri kohderyhmille.
- Kehittää malli luomutuotteiden hintaseurantaan.
- Vaikuttaa kuntastrategioihin ja elintarvikekilpailutuksiin.

Hankkeen kohderyhmänä on koko ruokaketjun toimijat ja kuntien päättäjät sekä hankinta-asiantuntijat.

Hankkeen toiminta jakautuu kolmeen työpakettiin

TP1: Selvitykset – markkinapotentiaali ja hinnat

- Jatketaan LuRu-hankkeen luomun käyttöselvitystä vuosina 2026 ja 2028.
- Kehitetään KÄTSY-työkalua luomuosuuden raportointiin.
- Toteutetaan haastatteluihin perustuva selvitys tuoteaukoista ja markkinapotentiaalista.
- Selvitetään luomutuotteiden hintatietoja sekä tuotetaan malli hintojen seurantaan

TP2: Yhteistyöllä tuloksiin

- Järjestetään alueellisia työpajoja, joissa luodaan uusia luomutuotekonsepteja keittiöiden käyttöön.
- Tiivistetään yhteistyöverkostojen toimintaa ja käynnistetään Luomukummi-toiminta LuRu-hankkeen pilottikeittiöiden avulla.
- Edistetään kumppanuutta koko ruokaketjussa.

TP3: Näkyvyyttä ja vaikuttamista

- Tuotetaan koulutuspaketti ruokapalveluiden henkilöstölle (sis. videoita, tehtäviä, esityksiä).
- Luodaan päättäjille strategiatyön tukimateriaalia (esim. aloitepohjia, vastuullisuusargumentteja).
- Kehitetään malli luomun kilpailuttamiseen ja ennakointiin yhteistyössä tavarantoimittajien kanssa.

Liite 5. Tiivistelmä

RuKoLa-hanke tähtää laajaan ja pysyvään muutokseen luomun käytössä julkisissa ruokapalveluissa. Hankkeen toimenpiteet tukevat koko arvoketjun yhteistyötä ja vievät ruokapalveluita kohti kansallista luomutavoitetta.

Hankkeen tulokset julkaistaan Kohti luomutavoitetta -verkkosivuilla sekä hanketoimijoiden omilla verkkosivuilla. Lisäksi järjestetään syksyllä 2028 tulosten julkistamistilaisuus. Kaikki tulokset ovat vapaasti kaikkien ruokaketjun toimijoiden ja kehittäjien käytettävissä.

Hankkeen aikataulu 1.12.2025-30.11.2028

Hankkeen toteuttajat Savonia-ammattikorkeakoulu (pää toteuttaja) ja Pro Luomu ry (osatoteuttaja).

Hankkeen budjetti 508 351,00 euroa